

Titel: IX

Citation: "IX", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968*.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e317958/facsimile.pdf> (tilgået 20. juni 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Re: Jeg tror kun endnu at maatte bemærke, at den af den høitærede Indenrigsminister i hans næstsidste Høretag paaberaabte Mulighed af en ny Rigsforsamling vel ogsaa kan tænkes at have været en Mulighed, saafremt der ikke havde fundet en fuldstændig Sammenstemning etc. under Forhandlingerne mellem Regjeringen og Højstes Røstgjænger; men da denne har været sig i alle Punkter og Dele, saa maas jeg formene, at denne fremtidige Mulighed maas antages at være forsvunden, og forudsatte, at det nærværende Ministerium, efterat Grundloven er vedtagen af Rigsforsamlingen, allerede maas have gjort de fornødne Skridt til at erholde den kongelige Sanction paa Sammen.

Minister Clausen: Jeg tror, at de Deres min ærede Collega har antaget paa Ministeriets Begjæring, ere diene førte ud i en Retning, der ikke var paasagt, og hvortil det forekommer mig, at disse Ord ikke have givet Anledning. Den høitærede Indenrigsminister antogde Forholdelsen mellem Grundlovens Sanction og Bestemmelsen om den fremtidige Stilling, denne Forsamling skulde indtage. Heri ligger ikke Andet, end at det vilde være en Forgiftelse af den naturlige Orden, dersom en Bestemmelse blev tagen om denne Forsamlings Bestilling, forinden Grundloven havde modtaget Sanction, idet den naturlige Forbindelse er den, at der ved den samme Act, hvorefter Grundloven bliver sanctioneret, tillige bliver udsat, hvorefter denne Forsamling skal opstilles eller kun forøges. Mere er der ikke blevet sagt, og Mere er der ved disse Ord heller ikke bleven tænkt paa.

Erhverning: Jeg vil blot forvare mig imod, at hvad jeg har sagt skulde taget som en Betræktning, jeg vilde lægge ind i Ministeriets Ord. Jeg har taget dem, som de falder, og kun villet drøve paa et ubestemt, hvortil jeg har tænkt mig Forholdet mellem denne Forsamling og hvad der kunde blive nærværende.

H. S. Hansen: Jeg skal min tillade mig at bemærke, at det Forhold, der er taget af H. S. Hansen i Røstet og Rigsforsamlingsen Kæmpe, Rele under det forrige Ministerium, under det saadanne Ministerium, og det forekommer mig derfor, at det er fuldstændig naturligt, at det nærværende Ministerium ogsaa maatte tage Hensyn til dette Forhold, der saaledes har modtaget i Arv fra det forrige Ministerium.

Da ingen flere begjærede Ordet i Anledning af den Rele Interpellation, gik man efter Dagordenen over til den endelige Behandling af Valglovsloven.

Dele af Røstningen over Nr. 34 og i Hensind til Drøftelse af Referatet indholder Udvalget følgende Tillæg til §§ 10 og 17:

§ 10.

Til den Ende blive de, der vel endnu ikke have oplyst de fornødne Betingelser, men kunne ventes at ville oplyse dem i Løbet af det forekommende Aar, for hvilket Valglovene skulde gjælde, at opføre paa en særskilt Liste, med udtrykkelig Angivelse af den Dag i Aaret, da de enten skulde det Aar eller vilde have haft fast Bopæl i eet Aar i Valgdrejen.

§ 21 (17).

Dag saaledes, at det paasies, at de paa Tillægslisten (§ 10) opførte Mand kun ere stemmeberettigede, dersom de inden Valgdagen have oplyst Betingelserne med Hensyn til Alder eller Bopæl. Det til § 10 foreslaaede Tillæg blev først særskilt taget under Behandling.

Ordføreren: Jeg tillod mig under de Forhandlinger, der gik forud for Røstningen, at fremstille for den ærede Forsamling, hvorefter det foreslaas to Forslag, det ene ved den nærværende Paragraph, det andet ved en hidt ingen Paragraph, hvorefter begge gik til i første Raad at fuldstændig den samme Løst, hvorefter Højstes Røstgjænger allerede havde tilfattet ved sit Forslag til denne Paragraph. Jeg sagte tillige at vise, hvorfor ved begge Forslagene foresom mig at være væsentlige Mangler, og jeg antogde hvorefter disse Mangler vare, navnlig hvorefter der efter min Mening vare forbundne med det under Nr. 34 foreslaaede Forslag. Som dette var tilfældet, spændt det

nemlig at trænge til en nærmere Forklaring, hvorefter der ikke skulde paalægges Valglovslovene Regel, der er en ligefrem Umulighed. Naar man nemlig uden nærmere Forklaring befalede Valglovslovene paa Videre at optage dem, der i den Valgdagen havde oplyst Betingelserne med Hensyn til Alder og Bopæl, ligger det dog vel klart for Dagen, at naar man ikke forstod dette paa anden Maade end Ordene tillige det, saa foreslaas man t. Ex. naar man i Februar offentliggjorde Videre, at der paa disse skulde optages alle de, der senere end Februar, men inden Valgdagen, oplyste disse Betingelser, vægtes man maatte sige det ikke vidste, om der som nogen Valgdag i det hele Aar, for hvilket Videre ere gjældende, og ialtfald ikke vidste, hvilken Dag der bliver Valgdag. Jeg tillod mig altsaa at antyde, at dersom Reglen skulde gjøres anvendelig, maatte den foreslaas paa en anden Maade, end man havde udtrykt sig, maatte den foreslaas saaledes, at man opog nogle derpaa i en anden Forstand, end de egentlige Valglovs, Regler, som altsaa disse betingede Valgere, mangle Valgere, ikke forskellige Valgere; altsaa maatte Røstningen være at optage alle dem, der muligens kunde komme til at fuldstændig Betingelserne med Hensyn til Alder og Bopæl, medens det dog var indvilligt, hvorefter dette vilde sige, da det ganske maatte afhænge af, hvilken Dag der bliver Valgdag, da En nemlig vilde være Valger, dersom hans Betingelser fuldt for Valgdagen, medens han ikke vilde være det, dersom den fuldt efter den foreslaas altsaa ubestemte Valgdag; ligesom vilde En være Valger, dersom han inden denne skulde Valgdag havde fast Bopæl eet Aar i Valgdrejen, uden at have været Bopæl, men ikke, dersom han havde været Bopæl, naar Valgdagen, vægtes han til den Tid havde fast Bopæl, som først Aaret var omme. Jeg tror altsaa, at det vil findes ganske naturligt, at Udvalget, efterat have overvejet Forholdene, har tilladt sig i Overensstemmelse med den Røstning, hvorefter det under Nr. 34 opførte Betingelsesforslag blev antaget, at stille et Forslag, hvorefter den deri indholdte Regel først vil blive anvendelig. Nu lyder den nye § 10 saaledes: „Valglovene skulde offentlig angives hvert Aar. Til Grund derfor lægges det foreslaaede Aar Valglovs med Udvalget af de Valgere, som i Mellemtiden ere afgaaede ved Døden, eller bortvandrede, eller som have søgt herved Valgberettigelse — derpaa citeres de Paragrapher, der angjøre dette Spørgsmaal —, og med Tilføining af dem, som indskrives — altsaa allerede paa den Tid, da Valglovene offentlig offentlig, eller ialtfald inden de sluttet — have opnået Valgret — men saa hedder det —, eller inden Valgdagen vilde have oplyst Betingelserne med Hensyn til Alder og Bopæl“. Her at nu, som jeg sagte denne Forstift ikke skulde blive en Umulighed eller kun blive en Mulighed ved Jagttagelsen af en Regel, der ikke er udtalt, har Udvalget troet, at der kunde tilføies: „Til den Ende blive de, der vel endnu ikke have oplyst de fornødne Betingelser, men kunne ventes at ville oplyse dem i Løbet af det forekommende Aar, for hvilket Valglovene skulde gjælde, at opføre paa en særskilt Liste, med udtrykkelig Angivelse af den Dag i Aaret, da de enten skulde det Aar eller vilde have haft fast Bopæl i eet Aar i Valgdrejen“. Men da disse mangle Valgere maas i et andet Forhold end de forskellige Valgere, var det nødvendigt paa et andet Sted præcis at paasie Forholdet mellem de forskellige og mangle Valgere. Dette have vi troet kunde sige ved et Tillæg til den nye § 17, der handler om Tiden for Valglovenes Gældighed. Her hedder det ja „Valglovene skulde fra 1ste August til 31te Juli i det paafølgende Aar. Efter samme foreslaas alle i Aarets Løb foreslaas Valg til Røstningen. Dog skulde de, der først have opnået Valgret efter den 1ste August, ogsaa i Aarets Løb kunne optages paa Valglovene, naar de begjære saadant og angjøre at være valgberettigede.“ Her altsaa, som sagt, at gjøre Forholdet mellem Valglovene præcis, tror jeg, at der kunde tilføies. „Dog saaledes, at det paasies, at de paa Tillægslisten (§ 10) opførte Mand kun ere stemmeberettigede, dersom de inden Valgdagen have oplyst Betingelserne med Hensyn til Alder eller Bopæl.“ Ved disse Forslag troer vi nærmere at have indkommet Forsamlingsens Bestemmelser.